

**II Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Problemy i wyzwania bezpieczeństwa
narodowego w zglobalizowanym
środowisku międzynarodowym”**

Abstrakty

**II Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Problemy i wyzwania bezpieczeństwa
narodowego w zglobalizowanym
środowisku międzynarodowym”**

Abstrakty

Redakcja:
Konrad Skrzątek
Kinga Kalbarczyk

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL
Lublin 2021

II Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Problemy i wyzwania bezpieczeństwa narodowego
w zglobalizowanym środowisku międzynarodowym”
17 kwietnia 2021 roku

Abstrakty

Redakcja:
Konrad Skrzątek
Kinga Kalbarczyk

Skład i łamanie:
Monika Maciąg

Projekt okładki:
Marcin Szklarczyk

© Copyright by Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ISBN 978-83-66861-16-9

Wydawca:
Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL
ul. Głowackiego 35/348
20-060 Lublin
www.fundacja-tygiel.pl

Komitet Naukowy:

- **prof. dr hab. Piotr Mickiewicz**, Instytut Politologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański
- **dr hab. Beata Piskorska, prof. KUL**, Katedra Stosunków Międzynarodowych i Bezpieczeństwa, Instytut Nauk Politycznych i Administracji, Wydział Nauk Społecznych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
- **dr Agnieszka Demczuk**, Katedra Systemów Politycznych i Praw Człowieka, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Wydział Politologii i Dziennikarstwa, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
- **dr Ewelina Panas**, Katedra Stosunków Międzynarodowych, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Wydział Politologii i Dziennikarstwa, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
- **mł. kpt. dr Damian Witczak**, Biuro Prawne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Komitet Organizacyjny:

- Beata Bujalska
- Ewelina Chodźko
- Alicja Danielewska
- Monika Iwaniuk
- Joanna Jędrzejewska
- Kinga Kalbarczyk
- Kamil Maciąg
- Monika Maciąg
- Izabela Mołdoch-Mendoń
- Konrad Skrzątek
- Marcin Szklarczyk
- Paulina Szymczyk

Organizator:

Fundacja
TYGIEL

Spis treści

Wystąpienia Gości Honorowych

Globalna rywalizacja mocarstw jako zagrożenie bezpieczeństwa państwa i determinanta wyznaczająca kształt polskiej polityki bezpieczeństwa	11
Strażak a prawo karne	12

Wystąpienia Uczestników

Cyberterrorizm jako współczesne zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego	17
Dezinformacja Federacji Rosyjskiej podczas pandemii COVID-19.....	18
Nowe technologie w zarządzaniu kryzysowym	19
Pandemia COVID-19 w Polsce a zagrożenia w cyberprzestrzeni dla małoletnich i osób starszych na przykładzie wybranych przestępstw popełnionych w sieci w województwie podkarpackim	20
Państwa dysfunkcyjne a terroryzm – wnioski dla bezpieczeństwa międzynarodowego	21
Polsko-czeska współpraca w zakresie zarządzania kryzysowego jako przykład europejskiej współpracy transgranicznej	22
Prognoza bezpieczeństwa społeczno-ekonomicznego Polski do roku 2035	23
Status prawnofinansowy Biura Bezpieczeństwa Narodowego	24
Usama ibn Ladin. Czy jednostka może zagrozić bezpieczeństwu międzynarodowemu? Czy można urodzić się terrorystą?	25
Wpływ przekazów medialnych na bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście zamieszek w Stanach Zjednoczonych i w Europie w XXI wieku	26
Wykorzystanie trucizn w pracy operacyjnej służb specjalnych, na przykładzie Wiktora Juszczenki.....	27
Zagrożenia w Internecie jako współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.....	28
Indeks autorów.....	29

Wystąpienia Gości Honorowych

Globalna rywalizacja mocarstw jako zagrożenie bezpieczeństwa państwa i determinanta wyznaczająca kształt polskiej polityki bezpieczeństwa

prof. dr hab. Piotr Mickiewicz, Instytut Politologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański

Narastająca rywalizacja mocarstw w drugiej dekadzie XXI wieku przyjmuje wymiar konfrontacyjny. Na obecnym etapie została ona ograniczona przedmiotowo do sporów ekonomicznych i działań mających wykazać zdolność do przerwania lub uniemożliwienia przerwania ciągłości prowadzenia międzykontynentalnych przewozów towarowych. Dominująca formuła to kreowanie różnorodnych incydentów politycznych, mających osłabić przeciwnika lub udowodnić mu słabość jego potencjału czy brak zdolności do skutecznego reagowania. Natomiast wymiar terytorialny to jej przenoszenie na specyficznie pojmowane obszary zastępcze. Stanowią ją miejsca, w których nawet regionalna eskalacja konfliktu nie jest równoznaczna z przeniesieniem jego konsekwencji poza region. Ich dobór ma na celu także swoiste związanie sił przeciwnika w regionie mniej istotnym dla interesów danego mocarstwa. Konsekwencje tej polityki w dużej mierze dotyczą jednak państwa postrzegane jako sojusznice dla danego mocarstwa, kreując jego rolę w rywalizacji zastępczej oraz poziom stabilności. Stają się one podmiotami i przedmiotami tej rywalizacji. Taki status posiada także Polska, co powoduje, że jej polityka bezpieczeństwa powinna być skoncentrowana na trzech celach w postaci niedopuszczenia do uznania Europy Środkowej za obszar rywalizacji zastępczej, uzyskania zdolności do współkształtowania polityki regionalnej w formule pozwalającej na jak najszerze ulokowanie w jej ramach polskich interesów narodowych oraz utrzymania statusu partnera politycznego a nie wasala mocarstwa sojuszniczego. Cele te powinny determinować zarówno kształt polskiej polityki bezpieczeństwa, jak i tworzony potencjał bojowy sił zbrojnych.

Strażak a prawo karne

mł. kpt. dr Damian Witczak, dwitczak@kgpsp.gov.pl, *Biuro Prawne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej*

Podejmowane rozważania stanowią fragment szerokiej i złożonej problematyki obejmującej między innymi takie zagadnienia jak pojęcie funkcjonariusza pożarnictwa Państwowej Straży Pożarnej, odpowiedzialność za czyny sprzeczne z prawem, czy skutki prawne popełnienia przestępstwa wpływające na status strażaka. Z tego względu cała prezentacja jest ograniczona do kilku wybranych kwestii, ujętych w osobne bloki tematyczne. Zasadniczo jednak niniejsze wystąpienie ma na celu ukazanie zależności i powiązań pomiędzy funkcjonariuszem pożarnictwa Państwowej Straży Pożarnej a prawem karnym.

Punktem wyjścia przedmiotowego wystąpienia jest interpretacja przepisów prawnych traktujących o relacji pomiędzy funkcjonariuszem publicznym a funkcjonariuszem pożarnictwa Państwowej Straży Pożarnej. Problematyka ta nabiera szczególnego znaczenia z uwagi na kontrowersje w zakresie wzajemnego stosowania tych pojęć.

Ponadto wystąpienie stanowi próbę określenia skali przestępstw popełnianych przez Strażaków – zarówno tych pozostających w związku z pełnioną służbą jak i poza nią. Problematyka ta pozostaje w związku z instytucją zawieszenia strażaka w czynnościach służbowych wynikająca z art. 39 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1123 z późn. zm.).

W ramach kolejnej części rozważań omówione zostaną zagadnienia związane z odpowiedzialnością służbową strażaka będącą następstwem popełnienia przez niego przestępstwa. Uzupełnieniem tych rozważań jest analiza postępowań administracyjnych prowadzonych w przedmiocie wydalenia strażaka ze służby na skutek skazania go prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, przestępstwo skarbowe umyślne, a także za inne przestępstwa. Autor zaprezentuje uwagi *de lege ferenda* odnoszące się do przedmiotowej tematyki.

Osobna uwaga zostanie poświęcona zagadnieniu skutków prawnych w sferze zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariusza pożarnictwa wynikającego z ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 723 z późn. zm.).

Wystąpienia Uczestników

Cyberterroryzm jako współczesne zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego

Mikołaj Rogalewicz, *mikolaj.rogalewicz@gmail.com*, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, <https://www.uw.edu.pl>

W XXI wieku nastąpił intensywny postęp technologiczny w obszarze technologii informacyjnych. Wraz z rozwojem nowoczesnych technologii nastąpił jednak także wzrost zagrożeń z nimi związanych, zarówno dla podmiotów politycznych, jak i gospodarczych. Jednym z nich jest cyberterroryzm zagrażający podstawowym filarom demokratycznego państwa prawnego, prawom człowieka i obywatela oraz procesom gospodarczym. Celem niniejszego referatu jest przybliżenie zjawiska cyberterroryzmu oraz zagrożeń z nim związanych dla bezpieczeństwa narodowego. W referacie przedstawiono istotę cyberterroryzmu oraz obszary zagrożeń cyberterrorystycznych, takie jak systemy wojskowe, systemy przedsiębiorstw oraz systemy wchodzące w skład infrastruktury krytycznej państwa, obejmujące w szczególności systemy zaopatrzenia w energię i paliwa, łączności i sieci teleinformatycznych, bankowe i finansowe, zaopatrzenia w żywność i wodę, ochrony zdrowia, transportowe i komunikacyjne, ratownicze oraz zapewniające funkcjonowanie administracji publicznej. Zaprezentowano także metody cyberataków takie jak koń trojański, spoofing, hijacking, sniffing czy DDoS. Ukazane zostały też przykłady ataków cybernetycznych, w tym atak typu DDoS w Estonii w 2007 roku, związany z decyzją o usunięciu pomnika żołnierzy radzieckich z centrum Tallina. W referacie zwrócono również uwagę na to, że cyberterroryzm to nie tylko działania mające na celu doprowadzenie do utraty danych, ale też polegające na prowadzeniu akcji propagandowych i informacyjnych, rekrutacji, a także radykalizacji wymiany i pozyskiwania informacji.

Deinformacja Federacji Rosyjskiej podczas pandemii COVID-19

***Kacper Podgórski**, kacperpodgorski98@gmail.com, Naukowe Koło Bezpieczeństwa Antyterrorystycznego, Wydział Nauk o Bezpieczeństwie, Akademia Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki, <https://www.wojsko-polskie.pl/awl/>*

Wojna informacyjna jest stałym elementem polityki prowadzonej przez Federację Rosyjską w celu realizacji jej geopolitycznych interesów i przywrócenia statusu supermocarstwa utraconego po zakończeniu zimnej wojny. Jednym z przejawów prowadzenia wojny informacyjnej przez Federację Rosyjską jest deinformacja, rozumiana jako wprowadzenie kogoś w błąd poprzez podanie mylących lub fałszywych informacji. Pandemia wirusa COVID-19 spowodowała intensyfikację działań mających na celu destabilizację państw należących do Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej poprzez szerzenie informacji podważających działanie decydentów politycznych podczas kryzysu wywołanego skutkami koronawirusa. Federacja Rosyjska wykorzystuje pandemię do realizacji interesów i promowania siebie jako jedyne skutecznego lidera w walce z transmisją COVID-19. Ze względu na rozwój Internetu, rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji jest ułatwione i coraz bardziej efektywne, szczególnie dzięki istnieniu zjawiska baniek informacyjnych. Popularyzowanie fałszywych narracji sprzyja powstawaniu nowych teorii spiskowych, propagowanych m.in. przez środowiska anty-szczepionkowe i anty-covidowe. Infodemia, rozumiana jako szerzenie się nieprawdziwych informacji i niepotwierdzonych plotek na temat pandemii COVID-19 jest realnym zagrożeniem, które znacząco wpływa na skuteczność walki z transmisją wirusa. Najczęściej propagowanymi narracjami jest nieskuteczność i szkodliwość szczepień, bagatelizowanie istnienia COVID-19 i międzynarodowy spisek elit.

Nowe technologie w zarządzaniu kryzysowym

Patryk Toczyński, *patoczyn@wp.pl*, Szkoła Doktorska, Akademia Pomorska w Słupsku

Nowe technologie są obecnie wdrażane w każdej dziedzinie życia. Wywierają one duży wpływ na przemianę funkcjonowania życia społecznego. Zmiana wynikająca z postępu i rozwoju technologii dotyczy również podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe (ZK) będących elementem bezpieczeństwa narodowego. Podmioty te oraz ich personel musi umieć wykorzystać współczesną technikę w realizacji swoich zadań by skutecznie uzyskiwać informacje, które są podstawą funkcjonowania zarządzania kryzysowego. Informacja ta, ma rzetelnie przedstawić decydom ZK obraz panującej sytuacji zdarzenia, dostępne siły i środki oraz możliwości działania. Nowe technologie, które na to pozwalają oraz uskuteczniają pracę personelu ZK to teleinformatyka, bezzałogowe statki powietrzne (BSP) i inne bezzałogowce (wodne, lądowe), technologie satelitarne czy monitoring wizyjny wraz z termowizją i noktowizją. Część z wspomnianych technologii jest znana i wykorzystywana przez ludzkość od kilkudziesięciu lat jak np. GPS, monitoring wizyjny czy internet. Jednakże stały rozwój tychże technologii oraz wprowadzanie nowych możliwości dla już istniejących rozwiązań sprawia, że mamy do czynienia z postępowaniem oraz innowacją technologiczną.

Celem badania nowych technologii w zarządzaniu kryzysowym było dokonanie analizy działania podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe pod wpływem wykorzystania technologii. W badaniu przeanalizowano również perspektywy związane z wykorzystaniem nowych technologii. Analizę tę przeprowadzono w oparciu o badanie dokumentów, przepisów prawa oraz obserwację wykorzystywanych w rzeczywistości rozwiązań technologicznych w podmiotach zarządzania kryzysowego.

Podmioty zarządzania kryzysowego ulegają zmianom organizacyjnym oraz pod wpływem rozwoju technologicznego nieunikniona jest modernizacja ich metod oraz narzędzi działania.

Pandemia COVID-19 w Polsce a zagrożenia w cyberprzestrzeni dla małoletnich i osób starszych na przykładzie wybranych przestępstw popełnionych w sieci w województwie podkarpackim

Mariusz Rabka, mariusz.rabka@pwste.edu.pl, Zakład Nauk o Bezpieczeństwie, Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, www.pwste.edu.pl

Do 2020 roku pojęcie pandemii, zwłaszcza w odniesieniu do Polski, było terminem stosunkowo abstrakcyjnym o znaczeniu historycznym. Przez pryzmat zmagania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) oraz prawodawczej działalności polskiego rządu ukazany został początek pandemii COVID-19, mającej wpływ na zachowania ludzi w Polsce i na świecie. Wymuszona izolacja, jako element walki z pandemią, przeniosła życie społeczno-gospodarcze w cyberprzestrzeń. Ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) wprowadziła pojęcie pracy zdalnej. Korzystanie z internetu w aspektach towarzyskich, gospodarczych, edukacyjnych i wielu innych stało się koniecznością, a funkcje cyberprzestrzeni nabrały nowego wymiaru i znaczenia w relacjach interpersonalnych. Zmieniające się na przestrzeni lat regularne korzystanie z internetu w różnych grupach wiekowych osiągnęło najwyższe poziomy w 2020 roku. Korzystający tak chętnie z technologii komunikacyjno-informacyjnych małoletni ale też, z bardzo dużym progresem eksplorowania internetu, seniorzy 65+, stali się grupami najbardziej narażonymi na cyberprzestępczość. W wystąpieniu poddano analizie wybrane kategorie przestępstw popełnianych przeciwko bezpieczeństwu elektronicznie przetwarzanej informacji oraz przestępstwa związane z treścią informacji jak również wykrywalność tych przestępstw. Zestawienie tych danych od 2013 roku w ujęciu kraj – Podkarpacie, stanowiące jednocześnie podsumowanie wystąpienia, pozwoliło na wyciągnięcie wniosków o występujących tendencjach i zagrożeniach dla małoletnich i osób starszych przed i w czasie pandemii COVID-19.

Państwa dysfunkcyjne a terroryzm – wnioski dla bezpieczeństwa międzynarodowego

Marta Bachor, Wydział Bezpieczeństwa Narodowego, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie

Upadanie państwa to pewien proces w stosunkach międzynarodowych. Przed atakami z 11.09.2001 państwa dysfunkcyjne były traktowane przez społeczność międzynarodową jako te, które nie stwarzają zagrożenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego. Problemy wewnętrzne tych państw traktowano jako problem regionalny bez oddziaływania na pozostałych aktorów sceny międzynarodowej. Po niekonwencjonalnym zamachu na wieże WTC i całej sekwencji zdarzeń problem dysfunkcji państw stał się istotnym zagadnieniem w kontekście międzynarodowego bezpieczeństwa.

Upadek państwowości charakteryzuje się brakiem zaspokojenia podstawowych (elementarnych) potrzeb obywateli, cechuje niski poziom rozwoju gospodarczego a problemy związane z ubóstwem i epidemiami są elementem codziennej rzeczywistości.

Warto pamiętać, że państwa te z reguły stają się arenami konfliktów i wojen prowadzących do większej destabilizacji i zagrożenia w stosunkach między-narodowych. Istotnym wydaje się odnotowanie, że państwa dysfunkcyjne stanowią zaplecze dla działalności współczesnych terrorystów. W państwach tych terroryzm jest wykorzystywany do realizacji celów politycznych, takich jak budowa własnego państwa lub zajęcie istniejącego już państwa i implementacja w nim własnych reguł postępowania. Istotne jest również zaznaczenie, że terroryści używają przemocy w sposób zaplanowany i przemyślany. Akt terrorystyczny ma wywołać odpowiedni efekt i dlatego dla realizacji swoich intencji miejsca zamachów są dobierane bardzo starannie.

Celem wstąpienia jest przedstawienie ogólnej charakterystyki państw dysfunkcyjnych w kontekście zagrożeń terrorystycznych oraz próba syntetycznego przedstawienia implikacji dla bezpieczeństwa międzynarodowego.

Polsko-czeska współpraca w zakresie zarządzania kryzysowego jako przykład europejskiej współpracy transgranicznej

Piotr Ciach, piotr.ciach1988@gmail.com, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, Uniwersytet Łódzki, www.wsmip.uni.lodz.pl

Jednym z największych naturalnych zagrożeń występujących na terenach polsko-czeskiego pogranicza są intensywne i długotrwałe opady deszczu, powodujące gwałtowne wezbrania rzek. Katastrofalne powodzie w 1997 i 2010 roku, ze względu na ich terytorialny zasięg, stały się dowodem na konieczność zacieśnienia i skoordynowania współpracy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską. Przedmiotem podjętych na różnych szczeblach administracji działań było nie tylko wypracowanie zasad wzajemnej pomocy w celu jak najskuteczniejszego zwalczania skutków klęsk żywiołowych na obszarach polsko-czeskiego pogranicza, ale również efektywnego i zgodnego z normami ochrony środowiska zarządzania zasobami wodnymi na obszarze transgranicznym. Takie bilateralne porozumienia zawierane były w ramach różnych struktur przygranicznej współpracy. Koordynowaniu działań w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na obszarze transgranicznym sprzyjała również akcesja Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej do struktur Unii Europejskiej w 2004 roku, która otworzyła przed oboma państwami nowe perspektywy w zakresie regionalnej współpracy, zwłaszcza w kontekście ich finansowania z funduszy strukturalnych. Wystąpienie w sposób przeglądowy prezentuje najistotniejsze legislacyjne podstawy współpracy obu państw w tym zakresie. Omówiono zarówno dokumenty UE, takie jak tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna i Dyrektywa Powodziowa, jak i umowy zawierane pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czeską jeszcze przed przystąpieniem do UE. We wnioskach zwrócono uwagę na rolę szybkiej wymiany informacji i konieczność istnienia przeciwnych schematów zarządzania kryzysowego, a także na znaczenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu przede wszystkim podnoszenie świadomości społecznej i upowszechnianie podstawowych wzorów zachowań w przypadku wystąpienia zagrożenia.

Prognoza bezpieczeństwa społeczno-ekonomicznego Polski do roku 2035

Wiktoria Trybuł, Wydział Bezpieczeństwa Narodowego, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie

Zgodnie z terminologią megatrendy to inaczej zjawiska zmiany społecznej, które oddziałują na strategiczne środowisko bezpieczeństwa podmiotu lub grupę podmiotów. Kluczowe jest wskazanie, że megatrendy mają zasięg globalny, a ich oddziaływanie znacząco wpływa na sytuację wewnętrzną wielu państw. W kontekście prowadzonych badań konieczne jest zwrócenie uwagi na megatrendy dotyczące demografii i kwestii ekonomicznych. Sytuacja demograficzna Polski w kontekście roku 2035 to sytuacja wymagająca podjęcia istotnych działań, które pozwoliłyby zatrzymać negatywne zmiany czekające społeczeństwo. Dynamiczny wzrost liczby ludności utrzymywał się będzie w regionie Azji i wybranych państwach Afryki. W państwach Europy Środkowej trend będzie odmienny i zgodnie z prognozami będzie można obserwować zjawisko depopulacji. Wartościowe poznawczo jest również wskazanie na wskaźnik przyrostu naturalnego. Obecnie jest on ujemny i oscyluje w granicach -0,6% na 1000 ludności. Trend z ujemnym przyrostem naturalnym utrzymuje się do roku 2013 i nie ma skutecznego panaceum na przerwanie tego zjawiska. Trendy z zakresu demografii są nierozzerwalnie związane z drugą grupą megatrendów dotyczących rynku pracy. Biorąc pod uwagę specyfikę struktury społecznej dla Polski można przypuszczać, że wskaźnik obciążenia demograficznego (Współczynnik obciążenia demograficznego – ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym) będzie się zmniejszał na niekorzyść osób w wieku produkcyjnym.

Badania zaprezentowane podczas wystąpienia są realizowane w ramach grantu badawczego MON na rok 2018 pt. „Polska racja stanu w perspektywie 2035 roku” realizowanego w Akademii Sztuki Wojennej.

Status prawnofinansowy Biura Bezpieczeństwa Narodowego

Michalina Duda-Hyz, dudami@kul.lublin.pl, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Katedra Finansów i Prawa Finansowego KUL, Al. Raławickie 14, 20-950, Lublin

W 2021 r. upływa 30 lat od utworzenia Biura Bezpieczeństwa Narodowego (BBN). Utworzenie Biura w sposób oczywisty wiązało się z zachodzącymi w Polsce przeobrażeniami ustrojowymi, których jednym z najistotniejszych elementów była restytucja urzędu prezydenta oraz powierzenie mu zadania stania na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa, zwierzchnictwa nad siłami zbrojnymi, a także przewodniczenia Komitetowi Obrony Kraju.

Powołane w okresie transformacji ustrojowej Biuro niewątpliwie odegrało istotną rolę w procesie opracowania pierwszej w XX w. samodzielnej doktryny obronnej oraz uzyskania członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. W ciągu kilkunastu lat negocjacji Biuro aktywnie wspierało również ideę „Założeń polskiej polityki bezpieczeństwa” wskazując na znaczenie członkostwa Polski we Wspólnotach Europejskich. W obowiązującym stanie prawnym normatywną podstawę funkcjonowania BBN tworzą przepisy ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej oraz wydane na ich podstawie zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie organizacji oraz zakresu działania Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Warto również zaznaczyć, że od 2002 r. przepisy te nie uległy żadnym modyfikacjom, w związku z czym uzasadnione wydaje się twierdzenie, iż status prawny tej instytucji uległ petryfikacji, a samo Biuro stanowi trwały element systemu instytucji państwowych.

Celem pracy jest przedstawienie statusu prawnego i finansowego Biura Bezpieczeństwa Narodowego w kontekście realizowanych zadań oraz zasad gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych. W pierwszej części wystąpienia w sposób syntetyczny przedstawiono genezę Biura. Kolejne części poświęcono na prezentację pozycji prawnej i finansowej tej instytucji.

Usama ibn Ladin. Czy jednostka może zagrozić bezpieczeństwu międzynarodowemu? Czy można urodzić się terrorystą?

Jagoda Michałek, jagoda2785@gmail.com, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Nauk o Bezpieczeństwie, www.uph.edu.pl

Często zastanawiamy się, czy dana osoba urodziła się z „natury zła”. Czy są ludzie, którzy urodzili się jako mordercy, czy jednak środowisko i inne czynniki zewnętrzne mają wpływ na to, kim jest człowiek. Przez tysiące lat pojawiały się jednostki, które zmieniały historię świata. Kluczową postacią międzynarodowego terroryzmu jest Usama ibn Ladin. Usama był współzałożycielem i dowódcą Al-Ka’idy, odpowiada za liczne zamachy terrorystyczne (np. zamach na World Trade Center). Był z natury kulturalnym, ambitnym, wykształconym człowiekiem. Kto by pomyślał, że z jego rozkazów zginą tysiące osób.

Podczas prezentacji został przedstawiony opis życia Usamy z naciskiem na wydarzenia, które mogły mieć wpływ na to, że wkroczył na drogę terroryzmu i w niechlubny sposób zasłynął na arenie międzynarodowej. Przedstawiono fragmenty wypowiedzi osób, które bardzo dobrze go znały i były mu bliskie. Ukazano go ze strony męża, ojca, a także dowódcy najbardziej znanej organizacji terrorystycznej na świecie. Ibn Ladin jest doskonałym przykładem na to, że połączenie inteligencji, umiejętności dowodzenia i motywu działania, w niektórych przypadkach może doprowadzić do tragedii. Zarówno zagrozić małym społeczeństwom, jak i w przypadku Usamy – bezpieczeństwu międzynarodowemu.

Należy pamiętać, że terroryzm jest zagrożeniem, a także wyzwaniem dla społeczeństwa międzynarodowego. Być może niniejsza praca pozwoli nam spojrzeć na sprawców terroryzmu, czy morderców w szerszy sposób. Zrozumieć ich motywów, pobudki do działania, a także przybliżyć ich życie, również prywatne.

Wpływ przekazów medialnych na bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście zamieszek w Stanach Zjednoczonych i w Europie w XXI wieku

Michał Podgórski, michal.t.podgorski@gmail.com, badacz niezależny

W XXI wieku zauważalny jest istotny wzrost znaczenia mediów na procesy zachodzące w społeczeństwie. Rozwój telewizji i Internetu, coraz większy kapitał stojący za korporacjami medialnymi spowodował, że siła ich oddziaływania na rzesze ludzkie jest ogromna. Poza wielkimi stacjami telewizyjnymi, nie do przecenienia wydaje się także ekspansja mediów społecznościowych i ich rosnące znaczenie społeczne i kulturowe.

Dynamiczny początek XXI wieku obfitował w różnego rodzaju wydarzenia, które doprowadzały do niepokoju społecznych i zamieszek na ulicach miast Europy oraz Stanów Zjednoczonych. Niejednokrotnie, uliczne starcia obfitowały w ofiary w ludziach, a także liczne zniszczenia mienia. Wrzenia wywołane niezadowolaniem znacznych grup społecznych mają negatywny wpływ na stabilność rządów w danym kraju i są niepożądanym zjawiskiem z perspektywy myślenia o bezpieczeństwie narodowym.

Celem pracy była ocena wpływu jaki przekaz medialny wywiera na masy społeczne, w kontekście wybranych wydarzeń w świecie zachodnim w XXI wieku, między innymi niedawnych niepokoju w Stanach Zjednoczonych, powiązanych z tak zwanym ruchem Black Lives Matter. Dokonana została także analiza czy rosnąca pozycja mediów oraz radykalizacja przekazu i chęć potrzeba generowania emocji przez instytucje medialne stymuluje eskalację tego rodzaju wewnętrznych konfliktów i wpływa pośrednio na bezpieczeństwo państwa. Autor próbował wykazać, że powszechna dostępność informacji, a także potrzeba przebiccia się do szerszego odbiorcy za pomocą silnego, nacechowanego emocjami przekazu w zglobalizowanym świecie, może mieć wpływ na stabilność i bezpieczeństwo państwowe, a także wywoływać niepotrzebną eskalację konfliktów wewnętrznych.

Wykorzystanie trucizn w pracy operacyjnej służb specjalnych, na przykładzie Wiktora Juszczenki

Gabriela Łyżwińska, *gywiska@gmail.com*, *Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Nauk o Bezpieczeństwie, www.uph.edu.pl*

Rosyjskie służby specjalne znane są na całym świecie z niekonwencjonalnych metod pozbywania się niewygodnych dla nich osób. W historii znane jest kilka przypadków otruc ważnych osobistości. Oczywiście KGB nigdy nie przyznaje się do popełnienia tych czynów, jednak powiązania osób podejrzanych jednoznacznie wskazują na ich winę. Kiedy sięgali oni po trucizny, zawsze istniała jakaś głębsza przyczyna. W poprzednich latach działalności rosyjskich służb specjalnych nie można mówić o żadnej dyskrecji czy finezji. Zagrożający im ludzie ginęli z powodu wybuchu bomby, ataku czełkanem czy po prostu od kul. Najwygodniejszą metodą morderstwa jest jednak nadal zatrucie – wrogowie nagle zapadają na tajemnicze choroby, zwykle nie przeżywają, mogą chorować latami lub miesiącami w straszliwych męczarniach. Agenci używają trudno wykrywalnych substancji bądź nowych wynalazków, co zapewnia im całkowitą dyskrecję.

Praca skupia się na przybliżeniu sprawy Wiktora Juszczenki, który podczas swojej kampanii prezydenckiej został otruty w tajemniczych okolicznościach. Przedstawiono różne teorie na temat przyczyn zatrucia jak i powiązania między osobami zamieszkanymi w ten zamach. Dlaczego Juszczenko przeżył? Kto może stać za atakiem na prezydenta Ukrainy? Czy KGB było w to zamieszane? Skąd wzięła się pomarańczowa rewolucja? Na te pytania odpowiada referat.

Niniejsze wystąpienie to przybliżenie tematu trucizny, jako tajnej broni służb specjalnych oraz uświadomienie, że pozbywanie się niewygodnych dla rządu osób trawa do dziś i nie jest to temat znany tylko z filmów o agencie 007.

Zagrożenia w Internecie jako współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

Martyna Krocak, *mar.krocak@gmail.com*, *Naukowe Koło Bezpieczeństwa Antyterrorystycznego, Wydział Nauk o Bezpieczeństwie, Akademia Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki*, <https://wojsko-polskie.pl/awl>

Jako cyberprzestrzeń definiuje się wirtualną przestrzeń, w której siecią połączone są komputery oraz inne urządzenia cyfrowe, ale także nowego rodzaju przestrzeń społeczną. Pomimo wielu zalet, jakie niesie za sobą cyfryzacja, stanowi ona też determinantę potencjalnych nowych zagrożeń dla bezpieczeństwa, których wcześniej społeczeństwo nie doświadczyło. Istotnym, zaobserwowanym faktem jest wzrost patologicznych i destrukcyjnych zachowań w Internecie, stanowiących jeden z czynników rozwoju problemów społecznych. Z uwagi na powszechny dostęp do sieci, na zagrożenia pojawiające się w niej narażone jest całe społeczeństwo, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz młodzieży, podatnych na szeroko pojętą manipulację. Materiały umieszczane w Internecie, szczególnie w najchętniej odwiedzanych przez dzieci i młodzież serwisach takich jak np. YouTube, choć z założenia mają mieć charakter wyłącznie rozrywkowy, często okazują się promować szkodliwe dla najmłodszych użytkowników sieci wzorce zachowań. Dodatkowo ograniczenia wiekowe, które w teorii funkcjonują na wszystkich stronach internetowych z treściami nieodpowiednimi dla osób poniżej osiemnastego roku życia, w praktyce mogą zostać pominięte jednym kliknięciem. Tworzy to realne zagrożenie dla bezpiecznego funkcjonowania dzieci oraz młodzieży w internecie. Celem wystąpienia była eksploracja zjawisk zachodzących w cyberprzestrzeni, takich jak udostępnianie szkodliwych treści, czy tzw. patostreaming oraz analiza ich wpływu na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Do realizacji celu zastosowano jakościowe metody badawcze, obejmujące analizę źródeł literaturowych oraz internetowych (z wyszczególnieniem treści dostępnych w serwisie YouTube), z zastosowaniem techniki analizy treści.

Indeks autorów

Bachor M.	21
Ciach P.	22
Duda-Hyz M.	24
Kroczał M.....	28
Łyżwińska G.	27
Michałek J.....	25
Mickiewicz P.....	11
Podgórski K.	18
Podgórski M.....	26
Rabka M.....	20
Rogalewicz M.	17
Toczyński P.	19
Trybuł W.....	23
Witczak D.	12

Wydawnictwo
TYGIEL

Zapraszamy do zapoznania się z aktualną ofertą
Wydawnictwa Naukowego TYGIEL

kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl

www.wydawnictwo-tygiel.pl

© BZMAŁAŁNOŚĆ

Wydawnictwo

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL to podmiot zrodzony z doświadczenia oraz zaangażowania zespołu osób w pełni poświęconych promocji nauki i szeroko rozumianego rozwoju. Publikowane przez nas prace są odzwierciedleniem trendów badawczych oraz zainteresowań naukowych środowiska akademickiego.

© BZMAŁAŁNOŚĆ

Biblioteka Cyfrowa

Biblioteka Cyfrowa należąca do Wydawnictwa Naukowego TYGIEL zawiera wszystkie publikacje wydawane przez Wydawnictwo. Dodatkowo została przyłączona do Federacji Bibliotek Cyfrowych, dzięki czemu mogą Państwo przeglądać zbiory udostępniane na całym świecie.

© BZMAŁAŁNOŚĆ

Czasopisma naukowe

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL rozpoczęło prace nad kilkoma tytułami czasopism naukowych. Więcej szczegółów wraz z aktualnym stanem prac dostępne jest w zakładce „Czasopisma naukowe”. Osoby zainteresowane współpracą prosimy o kontakt.